

Ταλάς (Μουταλάσκη)

Summary :

Οικισμός της Καππαδοκίας που βρισκόταν 16 χιλιόμετρα ΝΑ της Καισάρειας και λειτουργούσε ως κέντρο για τα χωριά με χριστιανικό πληθυσμό, τα οποία βρίσκονταν ΝΑ και ΒΑ από την Καισάρεια. Πρόκειται για μία κοινότητα με υψηλό ποσοστό μετανάστευσης, κυρίως προς την Κωνσταντινούπολη και τη Σμύρνη.

Other Names

Μουταλάσκη, Ταλασί

Geographical Location

Κεντρική Μικρά Ασία

Historical Region

Καππαδοκία

Administrative Dependence

Καϊμακαμλίκι Καισάρειας, Μουτεσαριφλίκι Καισάρειας, Βαλιλίκι Αγκόρας

1. Ανθρωπογεωγραφία – Ιστορία

Οικισμός της [Καππαδοκίας](#) που βρισκόταν 16 χιλιόμετρα ΝΑ της [Καισάρειας](#) και λειτουργούσε ως κέντρο για τα χωριά με χριστιανικό πληθυσμό, τα οποία βρίσκονταν ΝΑ και ΒΑ από την Καισάρεια.¹ Ήταν χτισμένος στις ΒΑ υπώρειες του Διδύμου όρους και σε υψόμετρο 1.150 μέτρα από την επιφάνεια της θάλασσας.

Κατοικούσαν από τουρκόφωνους χριστιανούς ορθόδοξους, μουσουλμάνους, Αρμένιους και περίπου 20 οικογένειες Αμερικανών προτεσταντών. Οι χριστιανοί κάτοικοι του Ταλάς διδάσκονταν ελληνικά στο σχολείο, δεν τα χρησιμοποιούσαν όμως στην καθημερινή τους ζωή, παρά μόνο στην εκκλησία. Η παρουσία χριστιανικού πληθυσμού χρονολογείται ήδη από τις αρχές του 16ου αιώνα και είναι σταθερή καθ' όλη τη διάρκεια της οθωμανικής κυριαρχίας. Οι ορθόδοξοι χριστιανοί μάλιστα αποτελούσαν σταθερά την πολυπληθέστερη εθνοθρησκευτική ομάδα, σύμφωνα με οθωμανικές απογραφές.² Η περίοδος της μεγάλης ακμής του οικισμού αρχίζει από το 1860. Η εξέλιξη αυτή συνδέεται με τον πλουτισμό των [Μουταλασκιγών μεταναστών της Κωνσταντινούπολης](#) και της [Σμύρνης](#) κυρίως, οι οποίοι επένδυσαν μέρος της περιουσίας τους για την ανέγερση πολυτελών κατοικιών στον τόπο καταγωγής τους. Αυτό το γεγονός οδήγησε και στην εγκατάλειψη των παλαιότερων, λαξευτών κατοικιών, οι οποίες χρησιμοποιούνταν πια μόνο για κελάρια.

Στις αρχές του 20ού αιώνα στη Μουταλάσκη ζούσαν 2.500 οικογένειες, από τις οποίες 1.000 ήταν ορθόδοξες χριστιανικές, 800 μουσουλμάνων και 700 Αρμενίων.³ Σύμφωνα με στοιχεία που αφορούν το 1905, στο Ταλάς κατοικούσαν 5.000 χριστιανοί ορθόδοξοι, 4.000 μουσουλμάνοι και 4.000 Αρμένιοι.⁴ Στη συνέχεια, πιθανόν και ως αποτέλεσμα της πύκνωσης της μετανάστευσης προς αστικά κέντρα της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, αλλά και της αλλαγής του μεταναστευτικού προτύπου –μετανάστευση ολόκληρων οικογενειών–, παρατηρήθηκε ραγδαία μείωση του πληθυσμού των ορθόδοξων χριστιανών, οι οποίοι ήταν περίπου 2.000 το 1916.⁵ Η πτωτική πορεία του ορθόδοξου χριστιανικού πληθυσμού μάλλον συνεχίστηκε και τα επόμενα χρόνια, αφού το 1924 από το Ταλάς έφυγαν λόγω της Ανταλλαγής μόλις 1.091 άτομα, κατανεμημένα σε 225 οικογένειες.⁶

Η τουρκική ονομασία του οικισμού, η οποία όμως χρησιμοποιούνταν και από τους χριστιανούς, ήταν Ταλάς. Σύμφωνα με την επικρατέστερη τοπική παράδοση, το όνομα του οικισμού προερχόταν από τον Οθωμανό τοπικό αξιωματούχο Ταλάσογλου, κατά τη διάρκεια της θητείας του οποίου οι κάτοικοι εγκατέλειψαν τους μικρούς οικισμούς της περιοχής και συγκεντρώθηκαν στο σημείο όπου βρίσκεται το Ταλάς. Όπως αναφέρει πάντα η ίδια παράδοση, τα σπίτια σε αρκετούς από

Ταλάς (Μουταλάσκη)

τους προϋπάρχοντες συνοικισμούς ήταν λαξευτά και οι κάτοικοι είχαν καταφύγει εκεί για να προστατευτούν από τις αυθαιρέσιες των Οθωμανών.⁷ Ο οικισμός αναφέρεται και ως Ταλασί και ταυτίζεται με τον παλαιότερο οικισμό, τη Μουταλάσκη.⁸ Πάντως, σύμφωνα με μαρτυρίες προσφύγων με καταγωγή από τον οικισμό, η λέξη «Μουταλάσκη» χρησιμοποιούνταν σχεδόν αποκλειστικά στο πλαίσιο του σχολείου και όχι στην καθημερινή ζωή των κατοίκων.

2. Οικονομία

Η γη στο Ταλάς, όπως άλλωστε και σε πολλούς άλλους οικισμούς της Καππαδοκίας, δεν πρόσφερε δυνατότητες για ανάπτυξη αξιόλογης γεωργικής παραγωγής. Παρατηρήθηκε βέβαια μικρής κλίμακας ενασχόληση με τη γεωργία με στόχο την όσο το δυνατό μεγαλύτερη κάλυψη των διατροφικών αναγκών των ίδιων και των οικογενειών τους, χωρίς όμως αυτό να είναι πάντα εφικτό. Οι ορθόδοξοι χριστιανοί του Ταλάς άλλωστε σπανίως καλλιεργούσαν οι ίδιοι τα κτήματά τους. Αντίθετα ανέθεταν αυτή την εργασία μέσω συμβάσεων αγροληψίας –συνήθως μισιακά– σε καλλιεργητές, οι οποίοι ήταν συνήθως μουσουλμάνοι. Καλλιεργούσαν σιτάρι –καλλιέργεια η οποία σχεδόν μονίμως αποδεικνυόταν ελλειμματική–, κριθάρι, σίκαλη, όσπρια και τζεχρί για την παρασκευή βαφής για υφάσματα. Το τζεχρί αποτέλεσε σταθερή πηγή εισοδήματος, ιδιαίτερα μετά τον Α΄ Παγκόσμιο πόλεμο, όταν η τιμή του άρχισε να ανεβαίνει. Κλείνοντας την παρουσίαση των δραστηριοτήτων που εντάσσονται στον πρωτογενή τομέα της οικονομίας, θα πρέπει να αναφέρουμε και την ύπαρξη οικόσιτης κτηνοτροφίας, προσανατολισμένης επίσης στην κάλυψη των αναγκών της αυτοκατανάλωσης.

Στο Ταλάς λειτουργούσε τοπική αγορά, η οποία εξυπηρετούσε τόσο τις ανάγκες των Μουταλασκητών, όσο και κατοίκων των γύρω χωριών, όπως τα Στέφανα, το [Κερμίρ](#), το Ταβλοσούν, το [Ζιντζίντερε](#) και άλλα. Η οικοτεχνία αποτελούσε πηγή αξιόλογου συμπληρωματικού εισοδήματος για πολλές οικογένειες που κατασκεύαζαν χαλιά αλατζάδες.

Όμως, η κύρια οικονομική διέξοδος για την πλειονότητα του οικονομικά ενεργού ανδρικού πληθυσμού, όπως συνέβαινε και σε πολλούς άλλους οικισμούς της Καππαδοκίας με μειωμένες δυνατότητες ανάπτυξης αξιόλογης γεωργικής παραγωγής, ήταν η μετανάστευση προς αστικά κέντρα της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και του εξωτερικού. Εφευγαν για πρώτη φορά από τον τόπο καταγωγής τους σε μικρή ηλικία, γύρω στα 14, και κατευθύνονταν προς καθιερωμένα κέντρα υποδοχής μεταναστών από το Ταλάς, όπως ήταν κατά κύριο λόγο η Κωνσταντινούπολη και δευτερευόντως η [Σμύρνη](#), το Καραμάν, τα [Αδανα](#), η [Μερσίνα](#), η [Ταρσός](#), η Βηρυτός, η [Σαμψούντα](#), η [Σελεύκεια](#), η [Κασταμονή](#) και η Αίγυπτος. Στους χώρους αυτούς μαθήτευαν κοντά σε συγγενείς ή συντοπίτες στα επαγγέλματα του ξυλέμπορου, του μπακάλη, του πετροπελεκητή και του ξυλουργού. Υπήρχαν, όμως, και Μουταλασκηνοί που δραστηριοποιήθηκαν στο εμπόριο βαμβακιού, καθώς και ως υφασματέμποροι. Η μετανάστευση άρχισε να συστηματοποιείται από την εποχή του [Κριμαϊκού πολέμου](#). Το γνωστό και από άλλους οικισμούς της Καππαδοκίας μεταναστευτικό πρότυπο ακολουθήθηκε και στην περίπτωση του Ταλάς, με τους μετανάστες να διατηρούν την επαφή τους με τον τόπο καταγωγής και σε προσωπικό –οι οικογένειές τους συνέχιζαν να κατοικούν στο Ταλάς και τις επισκέπτονταν σε τακτά χρονικά διαστήματα– και σε συλλογικό επίπεδο. Μετά το 1900, όταν και οι Μουταλασκηνοί άρχισαν να φέρνουν τις οικογένειές τους στους τόπους εγκατάστασής τους, μειώθηκε δραστικά ο πληθυσμός του Ταλάς.⁹

3. Κοινωνία – Θεσμοί – Πολιτειακή Οργάνωση

3.1. Διοικητικό καθεστώς, κοινωνική διαστρωμάτωση

Διοικητικά το Ταλάς ήταν [μουδουρλίκι](#), το οποίο διαδοχικά υπαγόταν στο [καϊμακαμλίκι](#) και το [μουτεσαριφλίκι](#) της Καισάρειας και στο [βιλαέτι](#) της [Αγκυρας](#). Αυτή η κατάσταση διατηρήθηκε μέχρι το 1916, χρονολογία κατά την οποία το μουτεσαριφλίκι της Καισάρειας έγινε ανεξάρτητο.

Επικεφαλής των ορθόδοξων χριστιανών του Ταλάς ήταν ένας [μουχτάρης](#), ο οποίος και τους αντιπροσώπευε απέναντι στις οθωμανικές αρχές. Ο μουχτάρης κατά την άσκηση των καθηκόντων του πλαισιωνόταν από ένα συμβούλιο. Παράλληλα με τα παραπάνω λειτουργούσαν εκκλησιαστικές επιτροπές, από μία για κάθε ναό, οι οποίες και ήταν υπεύθυνες για την ομαλή λειτουργία των ναών και για τη διαχείριση της περιουσίας τους, καθώς και μια εξαμελής, αιρετή επιτροπή, η οποία είχε τον

Ταλάς (Μουταλάσκη)

έλεγχο των θεμάτων της εκπαίδευσης. Τόσο οι εκκλησιαστικές επιτροπές όσο και η επιτροπή των σχολείων υπάγονταν στη **δημογεροντία**, η οποία ήταν και η υπέρτατη κοινοτική αρχή, παράλληλα πάντα με το μουχτάρη.

Όπως ήταν αναμενόμενο για μια κοινότητα με υψηλά ποσοστά μετανάστευσης, το μεγαλύτερο μέρος της οποίας κατευθυνόταν προς την πρωτεύουσα της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, οι μετανάστες έπαιζαν ενεργό ρόλο στη διαχείριση των υποθέσεων της κοινότητας. Άλλωστε, εκεί συγκεντρώνονταν σε μεγάλο βαθμό τα χρήματα που ήταν απαραίτητα για την απρόσκοπτη λειτουργία των διάφορων κοινοτικών ιδρυμάτων, είτε μέσω δωρεών και κληροδοτημάτων είτε μέσω περιουσίας που η κοινότητα κατείχε. Η συμμετοχή αυτή μάλιστα θεσμοθετήθηκε και επίσημα με την ίδρυση τριμελούς επιτροπής για τη διαχείριση της κοινοτικής περιουσίας στην Κωνσταντινούπολη, η οποία στελεχωνόταν από μετανάστες.

Η κατοχή των διάφορων κοινοτικών αξιωμάτων δεν ήταν σε καμία περίπτωση κληρονομική. Με το πέρασμα του χρόνου, όμως, δημιουργήθηκε άτυπα ένα στρώμα οικογενειών, τα μέλη των οποίων μονοπωλούσαν στην πράξη τα κοινοτικά αξιώματα.

3.2. Θρησκεία

Εκκλησιαστικά η Μουταλάσκη ανήκε στη **μητρόπολη Καισαρείας**. Στον οικισμό υπήρχαν πέντε ναοί: του Αρχαγγέλου Μιχαήλ, που ήταν και λαξευτός, της Παναγίας (χτίστηκε το 1889 με δωρεές μεταναστών της Κωνσταντινούπολης), του Αγίου Γεωργίου, του Αγίου Χαραλάμπους και του Αγίου Νικολάου. Όλοι εκτός του τελευταίου, στον οποίο η ακολουθία τελούνταν μόνο την ημέρα της γιορτής του, λειτουργούσαν τακτικά καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Εκτός από αυτούς τους ναούς υπήρχαν και πολλά παρεκκλήσια και εξωκλήσια, εντός και εκτός του οικισμού.

Στον οικισμό υπήρχαν επίσης δύο αρμένικοι ναοί, ένας προτεσταντικός και τρία τζαμιά, και βέβαια χωριστά νεκροταφεία για κάθε εθνοθρησκευτική ομάδα, ορθόδοξους χριστιανούς, Αρμένιους, προτεστάντες και μουσουλμάνους. Στο Ταλάς είχε την έδρα της και **αμερικανική προτεσταντική ιεραποστολή**, η οποία διατηρούσε σχολείο – το ομώνυμο Αμερικανικό Κολέγιο, ορφανοτροφείο και νοσοκομείο. Ο οικισμός, τέλος, ήταν η πατρίδα του αγίου Σάββα του ηγιασμένου († 532).¹⁰

3.3. Εκπαίδευση

Η παλαιότερη μαρτυρία που διαθέτουμε σχετικά με τη λειτουργία σχολείων στο Ταλάς προέρχεται από το 1856, οπότε και ιδρύθηκε σχολείο από προτεστάντες ιεραπόστολους.¹¹ Οι μαρτυρίες που αφορούν την ίδρυση και λειτουργία των υπόλοιπων σχολείων του Ταλάς παρουσιάζουν σημαντικές αποκλίσεις, τουλάχιστον όσον αφορά το είδος και τον αριθμό τους: Το 1892 λειτουργούσαν δύο πρωτοβάθμια σχολεία αρρένων και ένα θηλέων, στα οποία φοιτούσαν 277 μαθητές και μαθήτριες και δίδασκαν 5 δάσκαλοι.¹² Το 1905 ο αριθμός των σχολείων παρουσιάζεται να έχει αυξηθεί σημαντικά, καθώς φαίνεται να έχουν λάβει άδεια λειτουργίας από το **μουτσαρίφη** Καισαρείας ένα ημιγυμνάσιο αρρένων, τρία σχολεία στοιχειώδους εκπαίδευσης αρρένων και τέσσερα θηλέων, καθώς και ένα νηπιαγωγείο.¹³ Στο διάστημα που ακολούθησε, προφανώς και υπό την επήρεια της μείωσης του πληθυσμού που σημειώθηκε μετά το 1900 εξαιτίας της μετανάστευσης, ο αριθμός των σχολείων μειώθηκε. Έτσι το 1914 λειτουργούσαν μία επτατάξια αστική σχολή αρρένων, ένα εξατάξιο παρθηναγωγείο και δύο νηπιαγωγεία.¹⁴ Δίδακτρα πλήρωναν μόνο οι πιο εύποροι μαθητές και απαλλάσσονταν οι μαθητές που προέρχονταν από φτωχές οικογένειες. Τα έξοδα λειτουργίας των σχολείων τα αναλάμβανε η κοινότητα, η οποία μάλιστα για αυτό το σκοπό διατηρούσε και δύο χάνια στην Κωνσταντινούπολη.

3.4. Σύλλογοι

Και οι Μουταλασκινοί ακολούθησαν τη γενικότερη τάση που επικράτησε στην Οθωμανική Αυτοκρατορία μετά το Τανζιμάτ και η οποία ευνοούσε την ίδρυση συλλόγων. Δυστυχώς δε διαθέτουμε αρκετές πληροφορίες για αυτό το θέμα. Γνωρίζουμε μόνο ότι μεταξύ 1879 και 1880 λειτούργησε στο Ταλάς η λέσχη «Ελλάς», η οποία είχε φιλεκπαιδευτικό χαρακτήρα,¹⁵ και ότι στις 6 Ιουλίου 1907 ιδρύθηκε η «Εκπαιδευτική Αδελφότητα Φιλαδέλφεια».¹⁶

Ταλάς (Μουταλάσκη)

---

1. Αναγνωστοπούλου, Σ., *Μικρά Ασία, 19ος αι.-1919. Οι Ελληνορθόδοξες Κοινότητες από το Μιλλέτ των Ρωμιών στο Ελληνικό Έθνος* (Αθήνα 1997), σελ. 164.
2. Αναγνωστοπούλου, Σ., *Μικρά Ασία, 19ος αι.-1919. Οι Ελληνορθόδοξες Κοινότητες από το Μιλλέτ των Ρωμιών στο Ελληνικό Έθνος* (Αθήνα 1997), σελ. 257.
3. Αντωνόπουλος, Σ., *Μικρά Ασία* (Αθήνα 1907), σελ. 230.
4. Αναγνωστοπούλου, Σ., *Μικρά Ασία, 19ος αι.-1919. Οι Ελληνορθόδοξες Κοινότητες από το Μιλλέτ των Ρωμιών στο Ελληνικό Έθνος* (Αθήνα 1997), σελ. 257· Ασβεστή, Μ., *Επαγγελματικές ασχολίες των Ελλήνων της Καππαδοκίας* (Αθήνα 1980), σελ. 69. Τον ίδιο αριθμό χριστιανών ορθόδοξων δίνει και ο Κοντογιάννης, Π., *Γεωγραφία της Μικράς Ασίας* (Αθήνα 1921), σελ. 138.
5. Αναγνωστοπούλου, Σ., *Μικρά Ασία, 19ος αι.-1919. Οι Ελληνορθόδοξες Κοινότητες από το Μιλλέτ των Ρωμιών στο Ελληνικό Έθνος* (Αθήνα 1997), σελ. 661.
6. Α.Κ.Μ.Σ., Μουταλάσκη, ΚΠ 95, Κάτοικοι.
7. Α.Κ.Μ.Σ., Μουταλάσκη, ΚΠ 95, Όνομα.
8. Κύριλλος, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, *Ιστορική περιγραφή του εν Βιέννη προεκδοθέντος χωρογραφικού πίνακος της μεγάλης αρχισατραπίας Ικονίου* (Κωνσταντινούπολη 1815), σελ. 6
9. Α.Κ.Μ.Σ., Μουταλάσκη, ΚΠ 94, Δελτία Μετάβασης, ΚΠ 95, Κάτοικοι, ΚΠ 99, Οικονομία.
10. Κοντογιάννης, Π., *Γεωγραφία της Μικράς Ασίας* (Αθήνα 1921), σελ. 139· Κύριλλος, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, *Ιστορική περιγραφή του εν Βιέννη προεκδοθέντος χωρογραφικού πίνακος της μεγάλης αρχισατραπίας Ικονίου* (Κωνσταντινούπολη 1815), σελ. 6.
11. Σολδάτος, Χ., *Η εκπαιδευτική και πνευματική κίνηση του ελληνισμού της Μικράς Ασίας (1800-1922)* (Αθήνα 1989), τομ. Α', σελ. 144 και τομ. Γ', σελ. 128.
12. Τσαλίκου, Ε., *Ελληνικά εκπαιδευτήρια και ελληνορθόδοξοι κοινότητες της περιφέρειας Καισαρείας: Βάσει των εις τα Γενικά Αρχεία του Κράτους Κωδίκων* (Αθήνα 1976), σελ. 11.
13. Τσαλίκου, Ε., *Ελληνικά εκπαιδευτήρια και ελληνορθόδοξοι κοινότητες της περιφέρειας Καισαρείας: Βάσει των εις τα Γενικά Αρχεία του Κράτους Κωδίκων* (Αθήνα 1976), σελ. 15-16.
14. Α.Κ.Μ.Σ., Μουταλάσκη, ΚΠ 96, Σχολεία. Η Αναγνωστοπούλου, Σ., *Μικρά Ασία, 19ος αι.-1919. Οι Ελληνορθόδοξες Κοινότητες από το Μιλλέτ των Ρωμιών στο Ελληνικό Έθνος* (Αθήνα 1997), σελ. 668, αναφέρει για το διάστημα 1914-1915 μόνο την αστική σχολή και το παρθεναγωγείο.
15. Μαμώνη, Κ., «Σωματειακή οργάνωση των Ελλήνων της Μικράς Ασίας, τομ. Γ': Σύλλογοι της Καππαδοκίας και του Πόντου», *Δελτίο Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών* 6 (1986-1987), σελ. 165· Σολδάτος, Χ., *Η εκπαιδευτική και πνευματική κίνηση του ελληνισμού της Μικράς Ασίας (1800-1922)* Β' (Αθήνα 1989), σελ. 220.
16. Σολδάτος, Χ., *Η εκπαιδευτική και πνευματική κίνηση του ελληνισμού της Μικράς Ασίας (1800-1922)* Β' (Αθήνα 1989), σελ. 168.

Bibliography :

Ταλάς (Μουταλάσκη)

	Μαμώνη Κ. , "Σωματειακή οργάνωση των Ελλήνων της Μικράς Ασίας Γ': Σύλλογοι της Καππαδοκίας και του Πόντου", <i>Δελτίο Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών</i> , 6, 1986-7, 155-225
	Αντωνόπουλος Σ. , <i>Μικρά Ασία</i> , Αθήναι 1907
	Ασβέστη Μ. , <i>Επαγγελματικές ασχολίες των Ελλήνων της Καππαδοκίας</i> , Αθήνα 1980
	Κοντογιάννης Π. , <i>Γεωγραφία της Μικράς Ασίας. Φυσική σύστασις της χώρας, πολιτική γεωγραφία, φυσικός πλούτος</i> , Αθήναι 1921
	Τσαλίκογλου Ε. , <i>Ελληνικά εκπαιδευτήρια και ελληνορθόδοξοι κοινότητες της περιφέρειάς Καισαρείας βάσει των εις τα Γενικά Αρχεία του Κράτους κωδίκων</i> , Αθήνα 1976
	Αναγνωστοπούλου Σ. , <i>Μικρά Ασία, 19ος αι.-1919. Οι Ελληνορθόδοξες Κοινότητες. Από το Μιλλέτ των Ρωμιών στο Ελληνικό Έθνος</i> , Ελληνικά Γράμματα, Αθήνα 1997
	Σολδάτος Χ. , <i>Η εκπαιδευτική και πνευματική κίνηση του ελληνισμού της Μικράς Ασίας (1800-1922), Α': Η γέννηση και η εξέλιξη των σχολείων</i> , Αθήνα 1989
	Κύριλλος πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως , <i>Ιστορική περιγραφή του εν Βιέννη προεκδοθέντος χωρογραφικού πίνακος της μεγάλης αρχισατραπίας Ικονίου</i> , Κωνσταντινούπολη 1815

Glossary :

	βιλαέτι (βαλιλίκι), το
Η ανώτατη βαθμίδα της διοίκησης στην Οθωμανική Αυτοκρατορία, η οποία αφορούσε μεγάλες διοικητικές περιοχές. Οι μεγάλες επαρχίες της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας ονομάζονταν αρχικά εγιαλέτ. Η νέα διαίρεση του 1864 εισήγαγε τον όρο βιλαγιέτ (vilayet), κατά αντιστοιχία προς το γαλλικό διοικητικό όρο département, μικρότερης όμως έκτασης. Ο διοικητής του βιλαγιετιού ονομαζόταν βαλής και είχε εκτεταμένες δικαιοδοσίες.	
	δημογεροντία, η
Κοινοτική αρχή που απαρτιζόταν από το σύνολο των κοινοτικών αξιωματούχων, οι οποίοι κατά περίπτωση ονομάζονταν άρχοντες, προεστοί, επίτροποι, δημογέροντες ή απλώς γέροντες.	
	καϊμακαμλίκι, το
Οθωμανική διοικητική μονάδα που αντικατέστησε τον καζά στην Ύστερη Οθωμανική περίοδο, μετά τη διοικητική μεταρρύθμιση του 1864.	
	μουδιρλίκι (μουδουρλίκι), το
Οθωμανική διοικητική μονάδα στην Ύστερη Οθωμανική περίοδο, υποδιαίρεση του καϊμακαμλικιού, με διοικητή το μουδίρη ή μουδούρη.	
	μουτεσαρίφης, ο
Οθωμανός αξιωματούχος της επαρχιακής διοίκησης, που είχε την ευθύνη ενός μουτεσαριφλικιού.	
	μουτεσαριφλίκι, το
Οθωμανική διοικητική μονάδα μεσαίου μεγέθους που αντικατέστησε το σαντζάκι κατά την Ύστερη Οθωμανική περίοδο, μετά τη διοικητική μεταρρύθμιση του 1864.	
	μουχτάρης, ο
Αιρετός κοινοτικός υπάλληλος, ο επικεφαλής της κοινότητας σε επίπεδο χωριού ή συνοικίας.	

Sources

A.K.M.Σ., Μουταλάσκη, ΚΠ 94, 95, 96, 99.